

Buletin

e-ISSN: 2600-8289

Zulkaedah 1443/ Jun 2022

ACIS

Sejarah Kejayaan Terbesar Umat Islam Di Rantau Laut Hitam

eISSN 2600-8289

9 77 2 600 8 2800 1

Pencegahan Jenayah Syariah Melalui Penguatkuasaan

Oleh:

Dr. Adibah Bahori

Pensyarah Kanan, Akademi Pengajian Islam Kontemporari (ACIS), UiTM Cawangan Negeri Sembilan, Kampus Rembau

Prinsip *al-amr bi al-ma'aruf* secara umumnya bermaksud menyeru kepada kebaikan dan prinsip *al-nahy 'an al-munkar* pula memberi erti menegah kemungkaran. Dua prinsip ini sekiranya dapat dilaksanakan dengan sempurna akan menjadi strategi pencegahan jenayah dan seterusnya akan menjadi mekanisme pengislahan ummah secara komprehensif dan holistik. Ia bermula dengan pengislahan di peringkat individu, diikuti dengan masyarakat dan negara.

Hal ini menjadikan objektif penguatkuasaan undang-undang jenayah Syariah berbeza dengan objektif sistem undang-undang yang lain. Walaupun sistem perundangan yang lain mengiktiraf beberapa hak yang lain (atau hak orang ramai), ia meletakkan hak kepada individu. Sistem itu tidak memberikan keutamaan yang tinggi kepada kedudukan agama atau sistem yang diperkenalkan oleh agama itu sendiri. Islam meletakkan agama dan faedah bersama seluruh masyarakat di tempat yang sangat dominan. Oleh itu, boleh dikatakan bahawa sistem Islam ialah gabungan sistem yang berasaskan kewajipan dan hak. Hal ini jelas menjadikan tujuan penguatkuasaan undang-undang jenayah Syariah ialah untuk memelihara dan mempertahankan hak-hak manusia dan untuk melindungi setiap aspek kehidupan manusia, termasuk agamanya.

Hakikatnya, *al-amr bi al-ma'aruf wa al-nahy 'an al-munkar* adalah lebih baik daripada pendekatan punitif yang diambil oleh sistem penguatkuasaan jenayah Syariah di Malaysia. Kurangnya sosialisasi undang-undang Syariah, iaitu memasyarakatkan undang-undang jenayah Syariah, menyebabkan kurangnya peringatan tentang pencegahan mungkar disebarkan dan disampaikan kepada masyarakat serta mereka yang mudah terpengaruh dan cenderung ke arah melakukan kesalahan melibatkan tatasusila ini. Undang-undang jenayah Syariah perlu disebarkan dan diuar-uarkan kepada masyarakat awam supaya mereka tahu tentang kesalahan-kesalahan jenayah Syariah yang boleh diambil tindakan ke atas mereka yang disyaki melakukan perbuatan tersebut.

Cabaran dan Peluang dalam Pelaksanaan Undang-undang Jenayah Syariah di Malaysia

Kewujudan undang-undang jenayah Syariah boleh menyumbang kepada pembangunan insaniah, membentuk psikologi diri manusia dan seterusnya menjamin kemaslahatan ummah. Namun, dalam merealisasikan peranan perundangan jenayah Syariah ini, peningkatan kepada etika dalam penguatkuasaan adalah antara ruang

dan peluang yang perlu diasah. Meningkatkan tahap profesionalisme para penguatkuasa agama, menuntut kefahaman dan amalan berkaitan etika pelaksanaan kuasa.

Walaupun begitu, adakalanya undang-undang atau peraturan yang ditulis dalam bentuk perundangan tidak menjadi begitu sempurna dalam amalan yang sebenar apabila ia dilantun dalam gerak kerja harian pelaksana. Oleh itu, latihan-latihan khusus termasuk latihan pengukuhan sendiri, kekuatan minda serta psikologi adalah aspek utama latihan yang perlu diambil kira. Penambahbaikan undang-undang hendaklah dilaksanakan secara holistik dengan pembinaan sumber manusia dan latihan dalam bentuk kerjasama antara jabatan penguatkuasa yang lain seperti pasukan polis adalah menjadi satu keperluan.

Walaupun perundangan dan latihan ditambahbaik, penambahbaikan tidak sepenuhnya menjamin pencapaian objektif jenayah Syariah. Etika penguatkuasaan hendaklah juga disokong oleh sistem dalam pelaksanaan hukuman. Pelaksanaan hukuman, seperti modul pengajaran sama ada di dalam penjara atau di Pusat Perlindungan Wanita seperti di Baitul Ehsan adalah antara aspek penting yang perlu diperhalusi pada masa akan datang dan seterusnya. Begitu juga kefahaman menyeluruh tentang falsafah perundangan Islam, terutamanya falsafah dan objektif undang-undang jenayah Syariah hendaklah diperkasa. Pendidikan kepada masyarakat berkaitan falsafah perundangan jenayah Syariah hendaklah berjalan seiring dan bersepadu dalam penambahbaikan kepada sifat atau kerangka (framework) penguatkuasaan. Program-program mengenai pentingnya sistem kehidupan bermoral perlu digerakkan ke seluruh negeri dan negara secara berkalu dan berterusan.

Justeru, hal ini jelas menunjukkan bahawa Islam telah menggariskan metodologi yang amat wajar dalam menangani kesalahan yang melibatkan tatasusila. Bermula daripada pelaksanaan sistem Islam yang lengkap, pembinaan umat melalui pendidikan, mekanisme sinergi antara pelaksanaan negara, kawalan masyarakat dan takwa individu hinggalah kepada pelaksanaan kepelbagaian bentuk hukuman.